ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2281-9401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
http://www.moac.go.th

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2562

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ช่วงวันที่ 2 ม.ค. 62 – 13 พ.ย. 62)

1. ศัตรูข้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 66 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 32,675,130 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 438,331 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 34,356 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 403,975 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง พิจิตร อุตรดิตถ์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุพรรณบุรี และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 7,372 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 7,342 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- แมลงล่า ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ พื้นที่ระบาดลดลง 50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 50 ไร่)

- หนอนห่อใบข้าว ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำพูน ลำปาง เลย แพร่ มุกดาหาร มหาสารคาม ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ จันทบุรี และจังหวัดสงขลา จำนวน 430,959 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 34,389 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 396,570 ไร่)

- โรคขอบใบแห้งข้าว ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ พื้นที่ระบาดลดลง 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5 ไร่)

- แมลงบั่ว ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ พื้นที่ระบาดลดลง 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 8 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง หนอนกระทู้กล้า เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังต่อเนื่องในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ปลูกข้าวในฤดูกาลใหม่

- ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

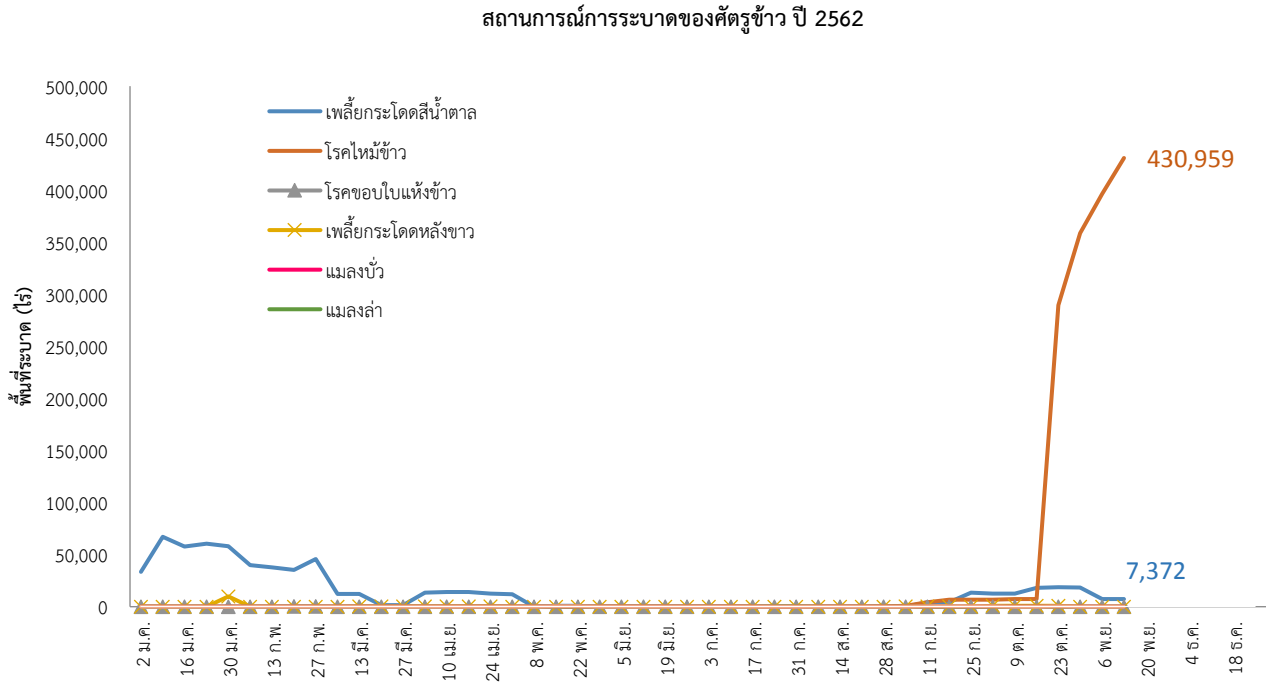
- แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวต้านทานโรค เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 สุรินทร์ 1 เป็นต้น และงดหว่านปุ๋ยในอัตราที่มากไป รวมทั้งกำจัดวัชพืช พืชอาศัยของเชื้อไวรัส แมลงพาหะนำโรค และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงผสมกันหลายชนิด หรือใช้สารฆ่าแมลงผสมสารกำจัดโรคพืชหรือสารกำจัดวัชพืช เพราะอาจทำให้ประสิทธิภาพของสารฆ่าแมลงลดลง

- แนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี1 สุพรรณบุรี2 สุพรรณบุรี90 สุพรรณบุรี60 ปทุมธานี1 พิษณุโลก2 ชัยนาท1 ชัยนาท2 กข29 และ กข31 และไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก

- แนะนำให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดและควบคุมในพื้นที่ที่ยังไม่พบการระบาด เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกข้าว กข 15 ซึ่งเป็นช่วงระยะใกล้เก็บเกี่ยว

- ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำควรปลูกข้าว 2 พันธุ์ขึ้นไป โดยปลูกสลับพันธุ์กัน จะช่วยลดความรุนแรงของการระบาดพร้อมทั้งกำจัดพืชอาศัย เช่น หญ้าข้าวนก หญ้านกสีชมพู หญ้าปล้อง เป็นต้น เมื่อเริ่มมีการระบาดของหนอนห่อใบในแปลงข้าว ไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเกิน 5 กิโลกรัมต่อไร่ หรือปุ๋ยยูเรียไม่เกิน 10 กิโลกรัมต่อไร่

- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ ได้ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การเกิดโรคไหม้คอรวง ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง ขอให้อำเภอพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารภัย พ.ศ.2550

สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว ปี 2562
พื้นที่ระบาด (ไร่)
500,000
450,000
400,000
350,000
300,000
250,000
200,000
150,000
100,000
50,000
0
เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
โรคไหม้ข้าว
โรคขอบใบแห้งข้าว
เพลี้ยกระโดดหลังขาว
แมลงบั่ว
แมลงล่า
430,959
7,372
2 ม.ค.
16 ม.ค.
30 ม.ค.
13 ก.พ.
27 ก.พ.
13 มี.ค.
27 มี.ค.
10 เม.ย.
24 เม.ย.
8 พ.ค.
22 พ.ค.
5 มิ.ย.
19 มิ.ย.
3 ก.ค.
17 ก.ค.
31 ก.ค.
14 ส.ค.
28 ส.ค.
11 ก.ย.
25 ก.ย.
9 ต.ค.
23 ต.ค.
6 พ.ย.
20 พ.ย.
4 ธ.ค.
18 ธ.ค.

2. ศัตรูมะพร้าว

• **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 67 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 957,827 ไร่

• **พื้นที่ระบาดรวม** 40,361 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 440 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 40,801 ไร่)

- หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร อุดรธานี บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ตราด ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และจังหวัดภูเก็ต จำนวน 6,404 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 185 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,219 ไร่)

- แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร มหาสารคาม บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร อ่างทอง สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ นครนายก ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ยะลา ปัตตานี และจังหวัดระนอง จำนวน 24,598 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 656 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 25,254 ไร่)

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ นครนายก ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต และจังหวัดยะลา จำนวน 9,359 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 31 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 9,328 ไร่)

• **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดศัตรูมะพร้าว ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อช่องทางต่างๆ และถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว รวมทั้งการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

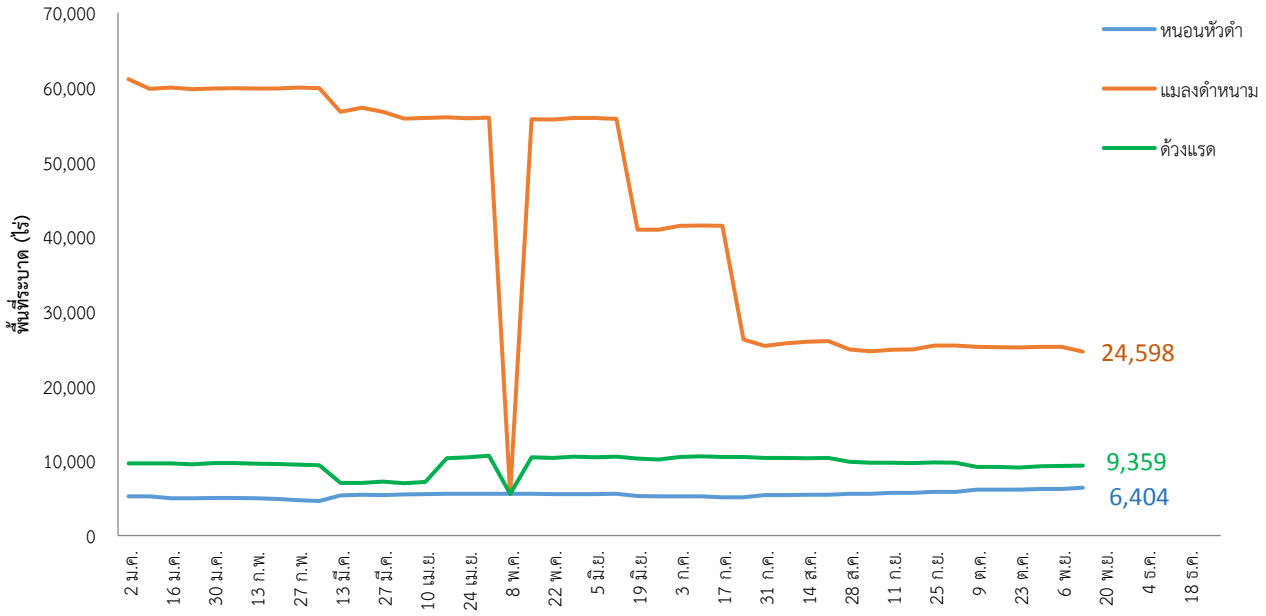
- ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนพาราซ่าทำลาย ไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

- ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่

- ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่

- ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดด้วงแรด ในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

สถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี 2562

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 3,094,181 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 870 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ด้วงแรด พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร พังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 666 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ด้วงกุหลาบ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 100 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 80 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรด และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

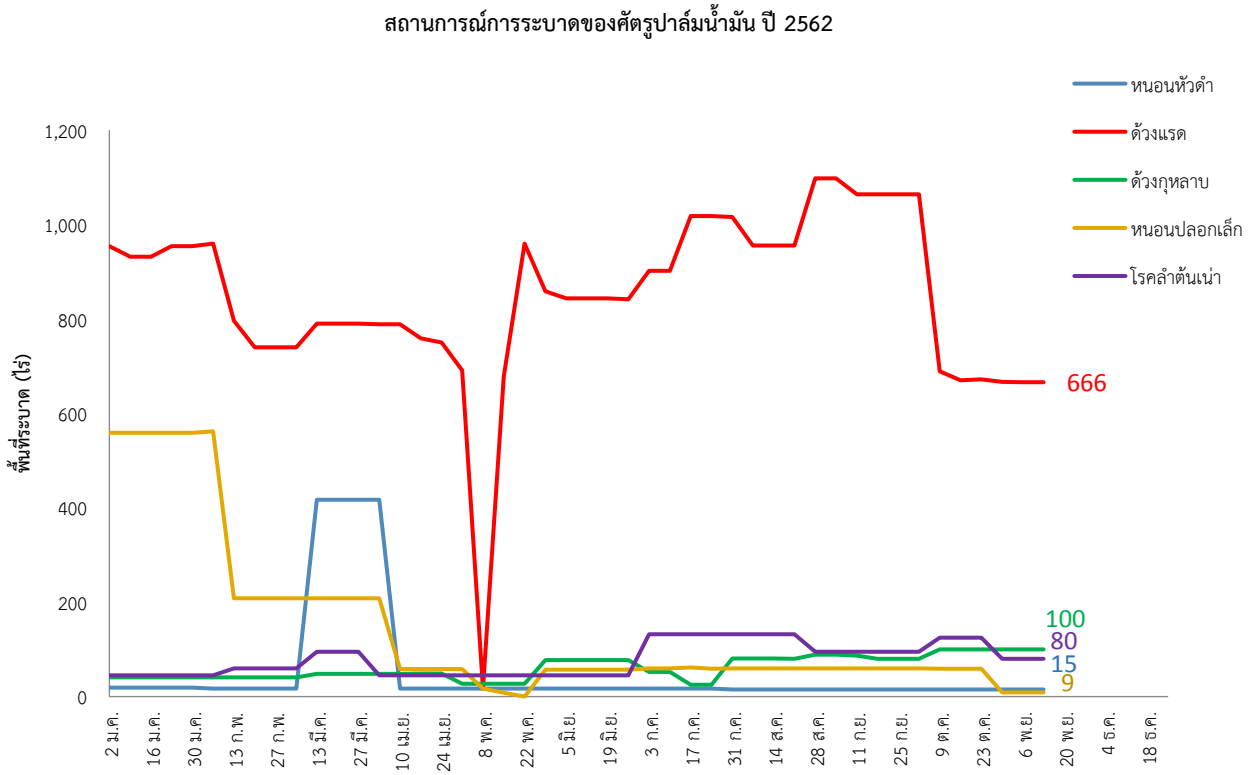
- ให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ หนอนปลอกเล็ก และหนอนหน้าแมวทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

- ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

- ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

- สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุหลาบทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด

4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 66 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 19,049,788 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 373,272 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6,119 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 367,153 ไร่)

- โรครากขาว พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ตรัง สงขลา และจังหวัดปัตตานี จำนวน 1,270 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 29 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,299 ไร่)

- โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง ยะลา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 372,002 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6,152 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 365,850 ไร่)

- โรคเส้นดำ ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4 ไร่)

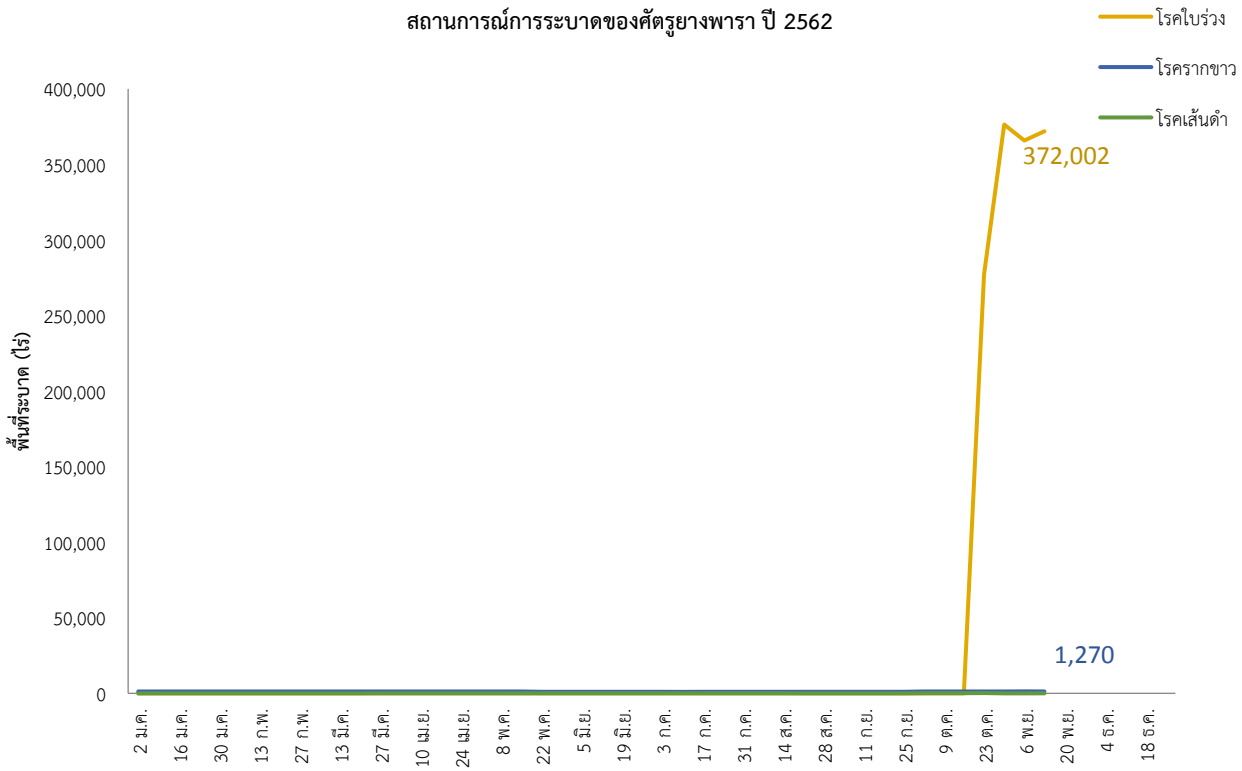
- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราในช่วงฤดูฝน

- ให้เกษตรกรขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรค เพื่อควบคุมการระบาด

- สำหรับต้นยางพาราที่เป็นโรคขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีโพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 3 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณที่เป็นโรครากขาวยางพารา

- สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้ฉีดพ่นลงพื้นดินบริเวณที่พบเชื้อด้วยสาร thiophanate methyl หรือ พ่นทรงพุ่มยางด้วยสาร benomyl, hexaconazole, thiophanate methyl, triadimefon, difenoconazole

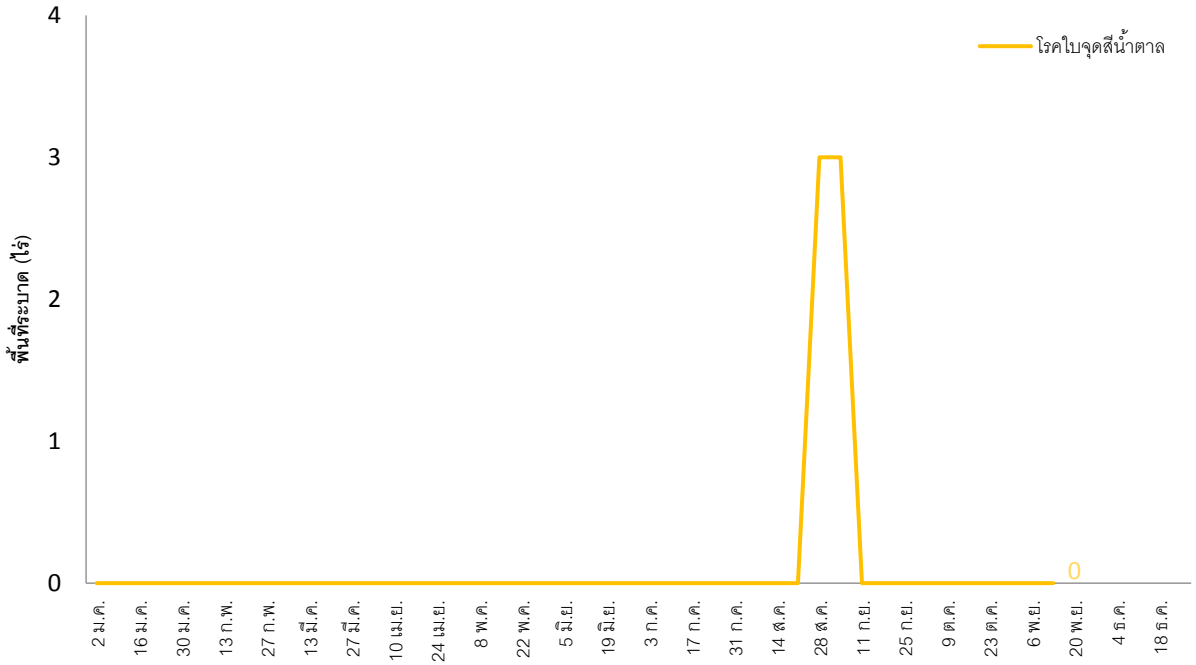

5. ศัตรูกาแฟ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 57 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 243,305 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- โรคใบจุดสีน้ำตาล ไม่มีพื้นที่ระบาด

สถานการณ์การระบาดของศัตรูกาแฟ ปี 2562

6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 53 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 8,910,539 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 95,560 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 15,151 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 80,409 ไร่)

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชลบุรี จันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 639 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 638 ไร่)

- ไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง ศรีสะเกษ นครราชสีมา ชลบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 8,878 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **แมลงนูนหลวง** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชลบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 332 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคโคนเน่าหัวเน่า พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และ จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 73 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 76 ไร่)

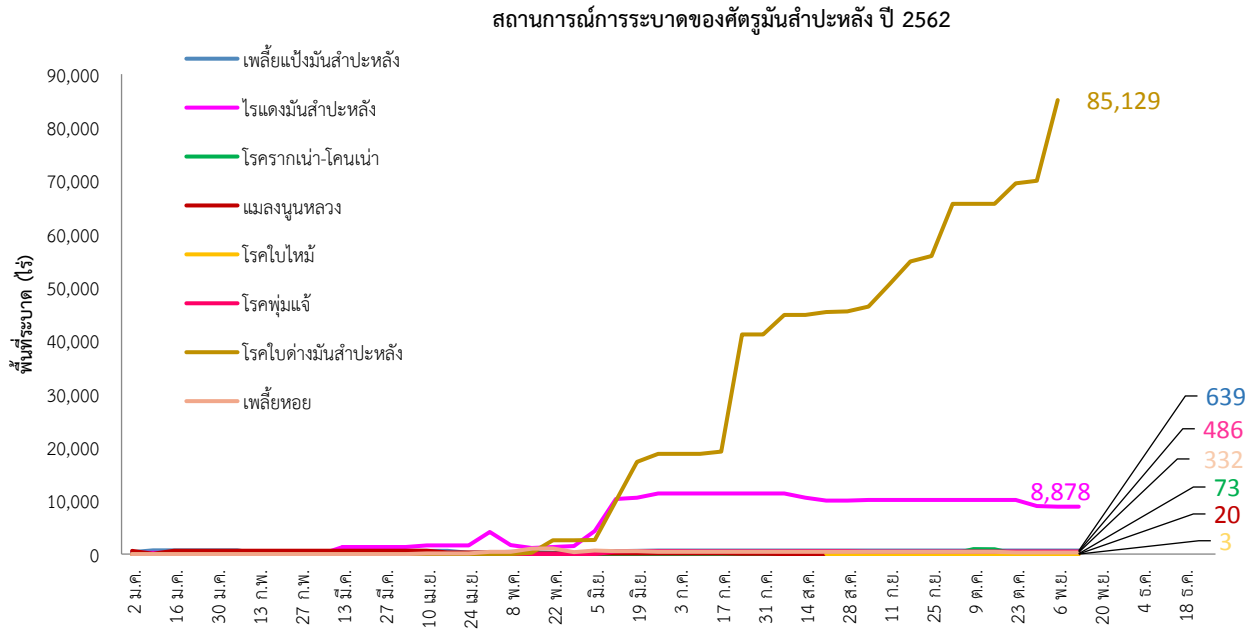
- **โรคใบไหม้** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 3 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4 ไร่)

- โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบอาการคล้ายโรคใบด่างมันสำปะหลังที่เกิดจาก *Cassava mosaic virus* (CMV) พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ ลพบุรี นครสวรรค์ ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว และจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 85,129 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 15,152 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 69,977 ไร่)

- โรคพุ่มแจ้ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 486 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 484 ไร่)

- **ผลการดำเนินงาน**

- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง
- ผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่
- ให้เกษตรกรหว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อเชื้อราไตรโครเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีแสดงอาการโคนเน่าหัวเน่าระบาดรุนแรงมาก ใช้สารเคมีฟอสอีทิล อลูมิเนียม สำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลงทุกวัน
- ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน และให้หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
- ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่สาธารณะชนเกี่ยวกับโรคใบด่างมันสำปะหลังผ่านสื่อต่างๆ และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร เกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง และแนวทางเฝ้าระวังและป้องกันกำจัด
- จัดทำมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดโรคใบด่างมันสำปะหลัง ให้เป็นแนวทางปฏิบัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและรายงานผลการสำรวจติดตามสถานการณ์ทุกสัปดาห์
- วางแผนการจัดการท่อนพันธุ์หรือการผลิตท่อนพันธุ์เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ระบาด
- ศึกษาและวางแผนการผลิตศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงหวี่ขาวพาหะนำโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- ประสานงานกรมการค้าภายใน เพื่อให้ข้อมูลในการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ปลูกมันสำปะหลังที่ประสบปัญหาโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และดำเนินการควบคุมการระบาด และจัดทำโครงการณรงค์เพื่อควบคุมและการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ
- จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการป้องกันและกำจัดใบด่างมัน และแจ้งเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังทุกรายให้สำรวจแปลงของตนเอง พร้อมทั้งให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ สำรวจพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่ใน 50 จังหวัด ที่เข้าร่วมโครงการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลังให้เสร็จสิ้นภายใน 31 ตุลาคม 2562 อีกทั้งยังหาหรือเรื่องแนวทางแผนและผลการดำเนินงาน และขอข้อมูลพื้นที่ดำเนินโครงการที่มีและไม่มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

สถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ปี 2562
เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง
ไรแดงมันสำปะหลัง
โรครากเน่า-โคนเน่า
แมลงนูนหลวง
โรคใบไหม้
โรคพุ่มแจ้
โรคใบด่างมันสำปะหลัง
เพลี้ยหอย
พื้นที่ระบาด (ไร่)
90,000
80,000
70,000
60,000
50,000
40,000
30,000
20,000
10,000
0
85,129
8,878
639
486
332
73
20
3
2 ม.ค.
16 ม.ค.
30 ม.ค.
13 ก.พ.
27 ก.พ.
13 มี.ค.
27 มี.ค.
10 เม.ย.
24 เม.ย.
8 พ.ค.
22 พ.ค.
5 มิ.ย.
19 มิ.ย.
3 ก.ค.
17 ก.ค.
31 ก.ค.
14 ส.ค.
28 ส.ค.
11 ก.ย.
25 ก.ย.
9 ต.ค.
23 ต.ค.
6 พ.ย.
20 พ.ย.
4 ธ.ค.
18 ธ.ค.

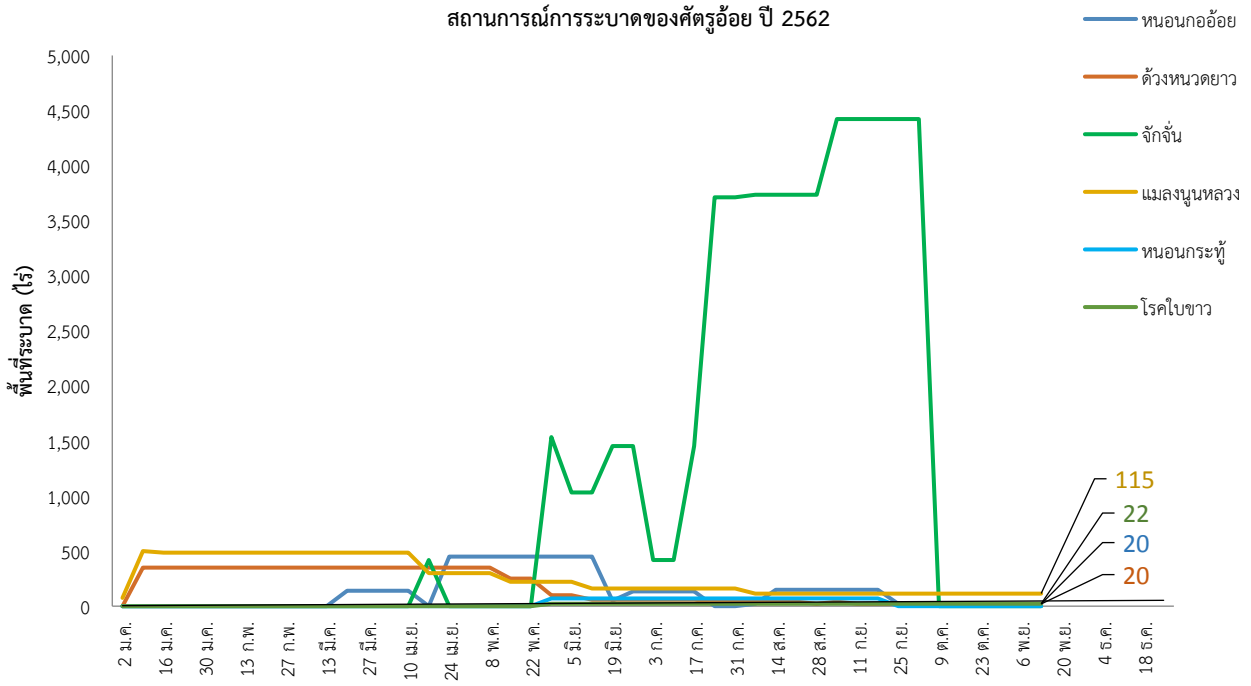
7. ศัตรูอ้อย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 51 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 6,989,225 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 177 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - **หนอนกออ้อย** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - **ด้วงหนวดยาว** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - **แมลงนูนหลวง** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี จำนวน 115 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
  - **จักจั่น** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้
  - **โรคใบขาว** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี จำนวน 22 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **ผลการดำเนินงาน**

- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่

- ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้ และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินหรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

- ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินขุดต่อทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

8. ศัตรูข้าวโพด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 70 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 6,126,159 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 909,670 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 166,952 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,076,622 ไร่)

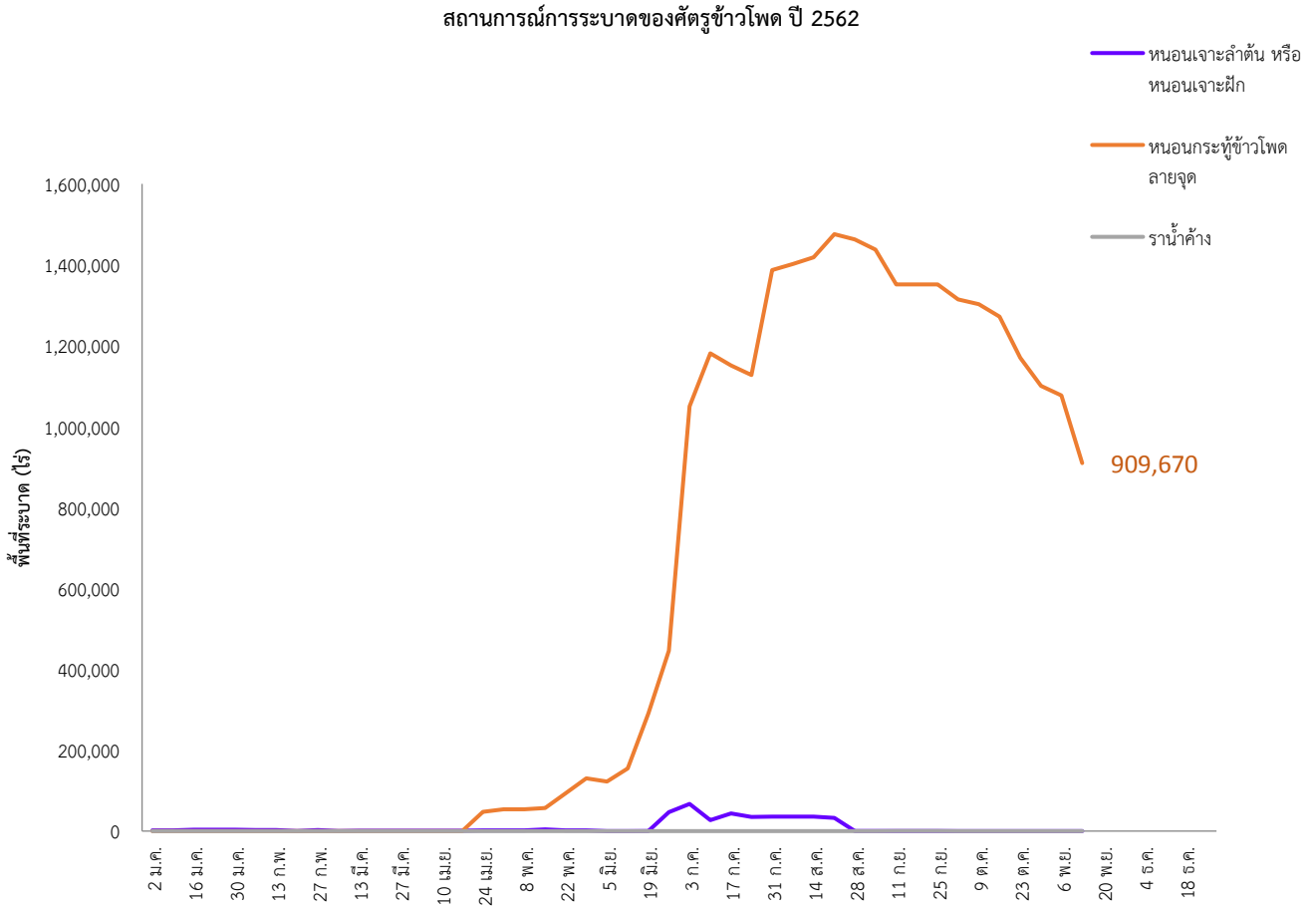
- หนอนเจาะลำต้น หรือหนอนเจาะฝัก ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด 41 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย เชียงใหม่ ตาก พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน กำแพงเพชร ขอนแก่น อุดรธานี หนองบัวลำภู นครพนม เลย มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี หนองคาย กาฬสินธุ์ พระนครศรีอยุธยา นครปฐม สระบุรี ลพบุรี นครสวรรค์ ชลบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี ยะลา ปัตตานี ตรัง และจังหวัดพัทลุง จำนวน 909,670 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 166,952 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,076,622 ไร่) แบ่งเป็นพื้นที่ระบาดรุนแรงมาก 261,145 ไร่ และพื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย 648,525 ไร่

- โรคราน้ำค้าง ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- **ผลการดำเนินงาน**

- แจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm ให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์ และดำเนินการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ รวมทั้งจัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

9. ศัตรูสัปปะรด

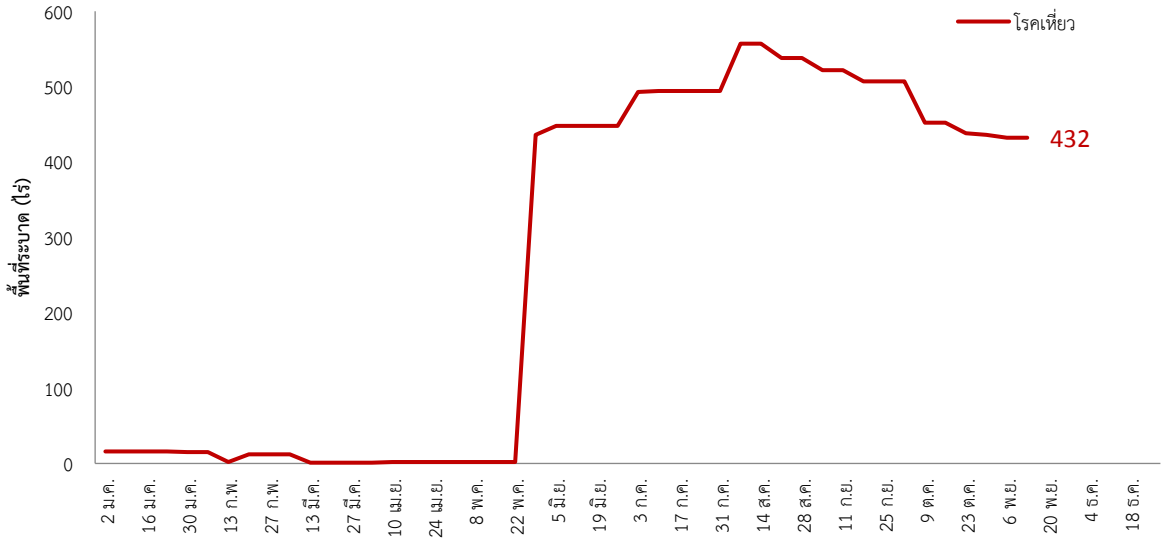
- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 12 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 205,764 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 432 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตราด จำนวน 432 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด ให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่
- ให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มาและชุบหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ
- รณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

สถานการณ์การระบาดของศัตรูสับปะรด ปี 2562

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 75 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 529,944 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 8,881 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 165 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 8,716 ไร่)

- หนอนเจาะลำต้น พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 34 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนเจาะผล ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 6 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด และจังหวัดชุมพร จำนวน 8,811 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 158 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 8,653 ไร่)

- โรคราดำ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 11 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6 ไร่)

- โรคใบไหม้ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 19 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 17 ไร่)

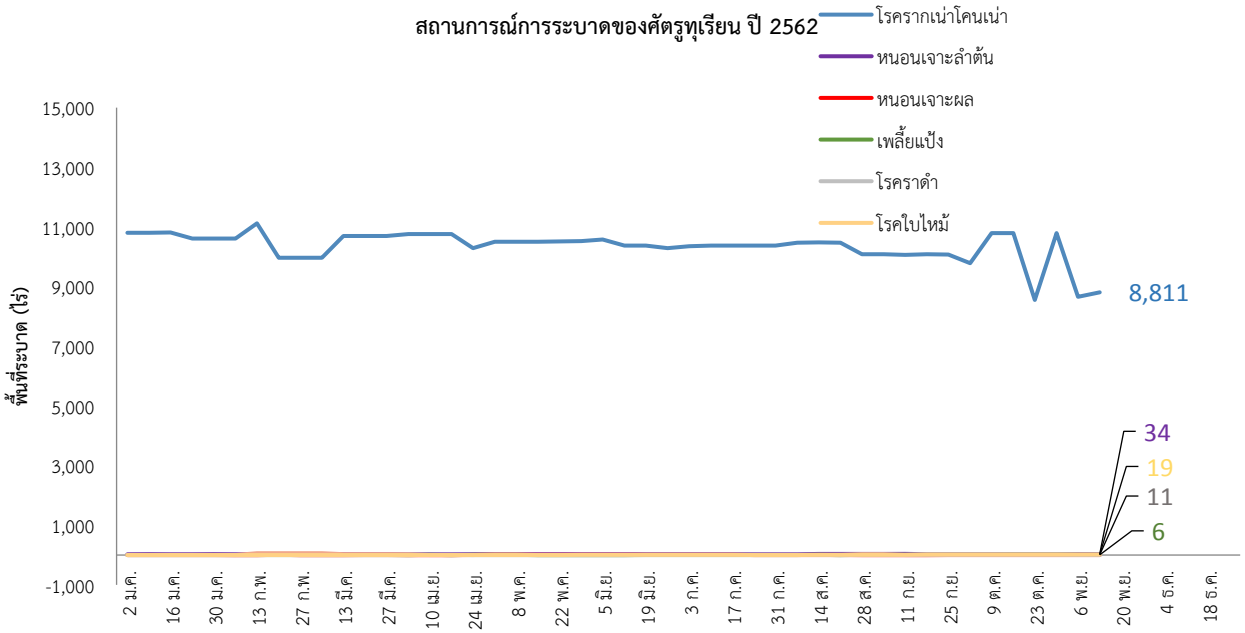
- **ผลการดำเนินงาน**

- โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

- หนอนเจาะลำต้นทุเรียน และหนอนเจาะผล แนะนำให้สังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอนเจาะลำต้น เก็บไข่และหนอนไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด ทำการกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนเจาะลำต้นทุเรียนรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึมให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ 2 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน หรืออาจต้องพ่นสารทุกๆ 3 เดือน

- โรคราดำ โรคใบไหม้ และโรคราสีชมพู ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 25 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่แสดงอาการของโรคราดำ และโรคใบไหม้ทุกๆ 3 - 7 วัน เพื่อป้องกันกำจัดโรคราดำและโรคใบไหม้ไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

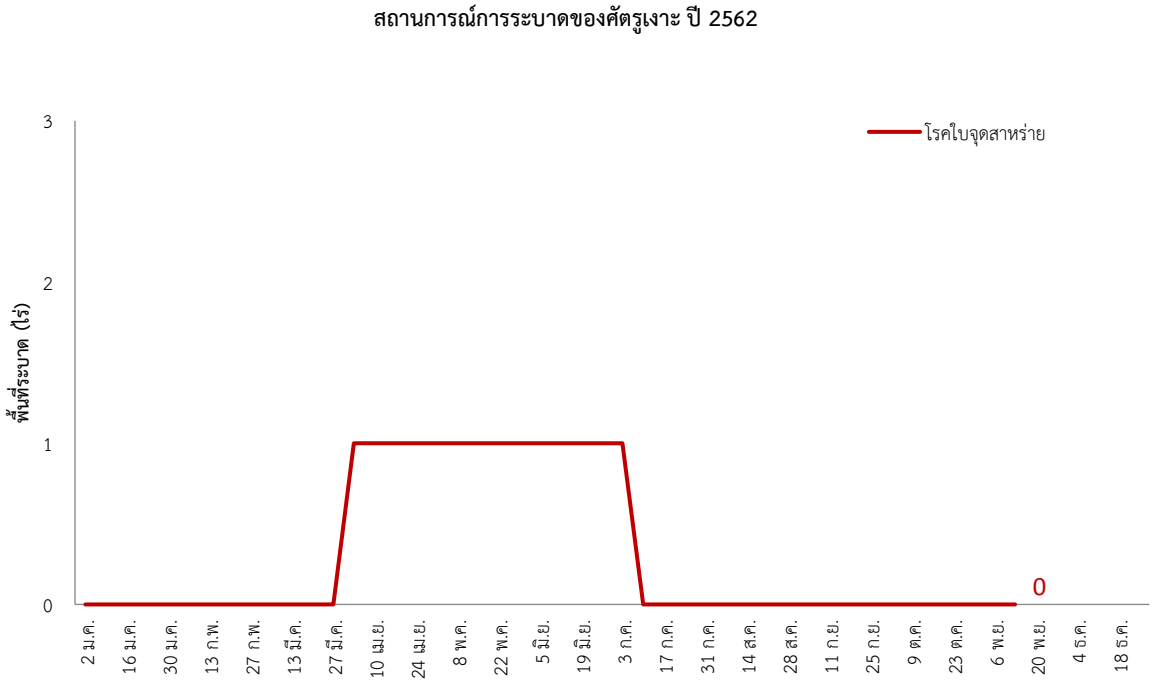
- เพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่ถูกทำลายนำออกไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำฉีดพ่นบริเวณที่มีเพลี้ยแป้ง เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยส์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเพื่อกำจัดเพลี้ยแป้ง การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไธออน (มาลาไธออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ คาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พันไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

11. ศัตรูเงาะ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 67 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 129,114 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

  - โรคใบจุดสาหร่าย ไม่มีพื้นที่ระบาด

12. ศัตรูมังคุด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 67 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 267,590 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

  - หนอนกินยอดอ่อน ไม่มีพื้นที่ระบาด

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 73 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 856,529 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้

  - โรคพุ่มไม้กวาด ไม่มีพื้นที่ระบาด

